

**Viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės
komisijos pranešimams apie smurtą ir priekabiavimą nagrinėti darbo ataskaita už 2025 m.**

2026-02-09 Nr. VL - 57

Viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės (toliau – Ligoninė) komisijos pranešimams apie smurtą ir priekabiavimą nagrinėti (toliau – Komisija) savo funkcijas atlieka, vadovaudamasi viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės direktoriaus 2023-02-01 įsakymu Nr. V-121 patvirtinta viešosios įstaigos Respublikinės Šiaulių ligoninės smurto ir priekabiavimo prevencijos politika, Lietuvos Respublikos vyriausiojo valstybinio darbo inspektoriaus 2024-12-17 įsakymo Nr. VE-221 „Dėl smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos priemonių aprašo patvirtinimo“ nuostatais, Valstybinės darbo inspekcijos Lietuvos Respublikos darbo kodekso 30 straipsnio taikymo rekomendacijomis bei kitais teisės aktais, taikytiniais smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos bei pažeidimų ištyrimo srityje.

2025 metais, vadovaujantis Ligoninės direktoriaus įsakymais du kartus keitėsi komisijos sudėtis bei vieną kartą buvo naujai paskirtas Komisijos pirmininkas.

Komisija 2025 metais nagrinėjo devynis įvairaus pobūdžio skundus ir/ar pranešimus dėl galimų smurto ar priekabiavimo darbe atvejų. Kai kurie skundai buvo nagrinėjami dėl tų pačių asmenų galimai pasireiškusio psichologinio smurto kolegų ar pavaldinių atžvilgiu. Iš jų buvo nagrinėti kai kurie skundai, iš kurių turinio bei kitų Komisijos nustatytų aplinkybių padarytos išvados, jog juose nurodyta informacija neatitinka tikrovės arba skundą teikusiam asmeniui ar asmenims tam tikros darbo organizavimo, poilsio sąlygos ar bendravimo būdai pasirodė nepriimtini, bei traktuoti kaip smurtas ir/ar priekabiavimas darbe.

Komisija, formuodama tyrimų išvadas teikė Ligoninės direktoriui šiuos siūlymus:

- papildomai supažindinti darbuotojus su Ligoninės direktoriaus patvirtinta smurto priekabiavimo politika;
- papildomai supažindinti darbuotojus su Ligoninės darbo tvarkos taisyklėmis, Elgesio kodeksu;
- organizuoti padalinių darbuotojų susirinkimus (jeigu tokie nebūdavo rengiami);
- organizuoti nuolatinės konsultacijas darbuotojams su psichologu;
- organizuoti darbuotojams praktinius mokymus dėl smurto ir priekabiavimo darbe prevencijos bei suvaldymo;
- tam tikruose padaliniuose keisti darbo organizavimo principus (darbo grafikų sudarymas, darbo aplinkos pertvarkymas);

Pažymėtina, kad įvertinus išvadas bei siūlymus, Komisijos iniciatyva buvo atlikta:

- psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimas;
- Ligoninės psichologė vedė pokalbius ir susitikimus su tam tikrų padalinių darbuotojais;
- praveisti Mokymai darbuotojams „Tarpusavio bendravimo ir bendradarbiavimo bei pozityvaus mikroklimato kūrimas“;
- mobingo atpažinimo mokymai vadovams;
- pagal poreikį buvo organizuoti susirinkimai padaliniuose, kuriuose dalyvavo Komisijos nariai;
- atliktas psichosocialinių profesinės rizikos veiksnių vertinimas;
- darbuotojai papildomai supažindinami su reikalingais teisės aktais.

Atlikus per metus gautų skundų analizę, komisija daro šias pagrindines išvadas:

Padidėjęs darbuotojų sąmoningumas: 9 kreipimaisi per metus rodo, kad personalas pasitiki vidine pranešimų sistema. Tai teigiamas rodiklis, rodantis, kad darbuotojai nebebijo kelti problemų į viešumą.

Sąvokų interpretavimo skirtumai: Faktas, kad dalis atvejų nepasitvirtino, rodo, jog darbuotojai ne visuomet skiria objektyvius darbdavio reikalavimus (pvz., darbo drausmės kontrolę, užduočių vykdymą) nuo psichologinio smurto. Dažnai asmeniniai konfliktai ar konstruktyvi kritika klaidingai interpretuojami kaip mobingas.

Sisteminiai įtampos židiniai: Pastebėta, kad skundai koncentruojasi tam tikruose padaliniuose, o tai gali būti susiję ne tik su asmenybėmis, bet ir kitomis aplinkybėmis, tokiomis, kaip didelis darbo krūvis, perdegimo rizika, kuri neretai provokuoja konfliktines situacijas.

Komunikacijos įgūdžių trūkumas: Dauguma tirtų atvejų (tiek pasitvirtinusių, tiek ne) kilo dėl netinkamos komunikacijos formos, nepagarbaus tono ar informacijos nutylėjimo, o ne dėl tyčinio noro pakenkti.

Komisija pranešimams apie smurtą ir priekabiavimą nagrinėti